

Eläinsuojelulakiin liittyvät tarkastukset sikatiloilla

Sikatiilojen työnantajaosaaminen

13.12.2012

Hämeenlinna

Outi Hälli

ELT, Tuotantoeläinten terveyden- ja sairaanhoidon erikoiseläinlääkäri, Dipl. ECPHM
Fennonet Oy

Jottei totuus unohtuisi

”Tämän lain tarkoituksena on suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla kärsimykseltä, kivulta ja tuskalta.”

”Lain tarkoituksena on myös edistää eläinten hyvinvointia ja hyvää kohtelua”

Eläinsuojelulaki 4.4.1996/247

Säädökset

- Eläinsuojelulaki (1996)
- Sikojen pidolle asetettavat eläinsuojeluvaatimukset (*MMM:n asetus 2002*)
- *Valtioneuvoston asetus* sikojen suojelusta (2012)

Tarkastajat

- Aluehallintovirasto (AVI)
 - Läänneläinlääkäri
- Kunnaneläinlääkäri
- Kunnan terveystuvalvontaa hoitava viranhaltija
- Poliisi
- Eläinsuojeluvalvoja

Tarkastukset

- Epäilyyn perustuvat
- Ilman epäilyä
 - Otantaan perustuvat
 - Täydentävät ehdot

Otantaan perustuvat

- ”EU-eläinsuojelutarkastukset”
- Tuotantoeläintilat
- Edustava otos
 - Neljännes tarkastettavista satunnaisotannalla
 - Loput riskiperusteisesti
- Vuodesta 1998 lähtien vuosittain
- Ilman ennakoilmoitusta
- Vuodesta 2010 AVI:n läänineläinlääkärit

Otantaan perustuvat

	Tarkastetut, kaikki (kpl)	Puutteita, kaikki (%)	Tarkastetut, siat (kpl)	Puutteita, siat (kpl)
2007	727	19	92	23
2008	655	22	105	15
2009	561	19	96	18
2010	690	28	153	31
2011	545	28	52	25

Otantaan perustuvat

- Tyypillisimmät rikkeet
 - Kirjanpidon puutteet
 - Virike- ja pesänrakennusmateriaali
 - Automaattisen ilmanvaihdon vara- ja hälytysjärjestelmät
 - Kastointi ja hampaiden katkaisu
 - Pitopaikan puhtaus ja turvallisuus
 - Veden saanti ja ruokintatila

Täydentävien ehtojen tarkastukset

- Täydentävät ehdot ovat joukko vaatimuksia, joiden noudattaminen on useimpien viljelijätukien ehtona.
 - Osa eläinten terveyteen, sairauksista ilmoittamiseen ja hyvinvointiin liittyviä
 - Myös eläinten lääkitsemiseen liittyviä
- Tarkastajana yleisimmin läänineläinlääkäri

Täydentävien ehtojen tarkastukset

- Tarkastukset otantana
 - ”Historia” ja muut tarkastukset vaikuttavat
- Vaatimukset voimassa olevasta lainsäädännöstä
- Etukäteen määritellyt lainsäädännön vaatimukset
 - Löytyvät Eviran oppaasta
 - Vuonna 2012 valaistus uutena
 - Lääkityskirjanpidon valvonta siirretty pois hyvinvoinnin alta

Ajankohtaista

**Sikojen pidolle asetettujen
eläinsuojeluvaatimusten
(vuodelta 2003) siirtymäajat
päätyvät 31.12.2012!**

Ajankohtaista

- Emakoita ja ensikoita on pidettävä ryhmäkarsinassa
 - 2.25 neliötä/emakko, 1.64 neliötä/ensikko
- Kaikille sioille tutkimis- ja tonkimismateriaalia
- Ryhmäkarsinan betonisen rakolattian vaatimukset

Ajankohtaista

**Valtioneuvoston asetus
sikojen suojelusta voimaan
1.1.2013!**

Ajankohtaista

Yleisesti:

- Sisältö vastaa pääosin aikaisempaa asetusta
- Aikaisemman asetuksen suositukset siirretty varsinaiseen asetukseen tai jätetty pois

Ajankohtaista

Muutokset:

- Sairaskarsinoita vähintään 5 % sikojen pitopaikan kokonaiseläinmäärän tilantarpeesta
- Pesäntekomateriaalia lannanpoistojärjestelmästä riippumatta

Voimassa 1.1.2013 alkaen

Ajankohtaista

- Kaikissa sikojen pitopaikan osastoissa on oltava myös luonnonvalo
- Ryhmäkarsinoiden pinta-alavaatimukset kasvavat
 - Emakoilla ruokinta- tai makuuhäkkien alla olevaa tilaa ei lasketa kokonaispinta-alaan
- Porsaiden ja lihasikojen ryhmäkarsinan lattiasta vähintään 2/3 kiinteää tai korkeintaan 10 % rei'itettyä

Siirtymäaika!

Ajankohtaista

- Siirtymäajat
 - Luonnonvalo sekä porsaiden ja lihasikojen tilavaatimukset viisi vuotta (2018)
 - Lattiarakenne sekä emakoiden ja ensikoiden pinta-alavaatimus 15 vuotta (2028)

Ajankohtaista

**Eläinsuojelulain
uudistus on käynnissä!**

Ajankohtaista

- Työryhmä valmistellut syksystä 2012 lähtien
- Hallituksen on tarkoitus antaa esitys uudesta laista vuonna 2014
- Asiantuntijaselvityksiä
- Kyselyitä:
 - Viranomaiset, eläintenpitäjät, etujärjestöt, kansalaiset

Ajankohtaista

Kansalaiset

- Kovempia rangaistuksia eläinsuojelurikoksista
- Turkistarhauskieltoa kannatti noin viidennes vastaajista
- Eläinsuojeluvalvonnan ja valvojien koulutuksen lisääminen

Ajankohtaista

Kansalaiset

- Tuotantoeläimille ”paremmat olot”
 - Puhdasta
 - Lisää tilaa
 - Virikkeitä
 - Lajinomainen käytös
 - Porsituskarsinoista ja parsinavetoista haluttaisiin eroon
- Kuluttajapakkauksiin tietoa tuotanto-olosuhteista

Ajankohtaista

Eläintenpitäjät

- Sikoja pitäviä vastaajia 260
- Toivottiin selkeälukuista opasta
 - Etenkin sikojen pitäjät kokivat vaatimusten löytämisen nykyisestä laista hankalaksi
- Kovemmat sanktiot selkeistä eläinsuojelurikkomuksista
- Eivät innostuneet ”eläintenpitoajokortista”

Ajankohtaista

Eläintenpitäjät & tarkastukset

- Sinänsä tarkastuksia pidettiin tervetulleina
- Tasapuolisuus tarkastajasta riippumatta
- Enemmän painoa kokonaisuudelle
- Tekijöille lisää koulutusta
- Päällekkäisyyttä
- Ystävällisyys, asiantuntuvuus, neuvonta

KIITOS!

**Kysymyksiä, ajatuksia,
kommentteja?**
